

KONWENT STAROSTÓW WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Ostrzeszów, dnia 8 października 2013 roku.

*Szanowny Pan
Andrzej Dorsz
Dyrektor
Biura Prawa i Ustroju
w Kancelarii Prezydenta RP*

W związku z zawetowaniem przez Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego obywatelskiej ustawy przywracającej 79 sądów rejonowych, podtrzymaniem prezydenckiego weta przez Sejm RP oraz skierowaniem do Sejmu przez Prezydenta autorskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, tylko część z 13 zlikwidowanych sądów w Wielkopolsce ma szansę na przywrócenie.

Kryteria jakimi, kierował się Pan Prezydent Komorowski w zgłoszonym projekcie ustawy są zatem dla wielu samorządów niesatysfakcjonujące.

Reforma administracyjna z 1998 roku, doprowadziła do powstania powiatowego szczebla administracji i zapewniła mieszkańcom szeroki dostęp do usług publicznych. Ośrodki powiatowe stworzone zostały przecież po to, aby lokalna społeczność mogła załatwiać w nich większość swoich spraw - również z obszaru wymiaru sprawiedliwości.

Podstawowym postulatem przywołanej reformy było funkcjonowanie w powiecie: sądu, policji, prokuratury, urzędu pracy, inspektoratu nadzoru budowlanego, stacji sanitarno-epidemiologicznej, szpitala. Tylko komplementarne funkcjonowanie instytucji „pierwszej potrzeby” w siedzibie powiatu zagwarantuje mieszkańcom możliwość załatwienia swoich spraw, bez potrzeby przemierzania dziesiątek kilometrów i ponoszenia przy tym niemałych kosztów. Niestety, sukcesywnie pozbawia się te podmioty większości kompetencji, co może doprowadzić do ich likwidacji. Z kolei odebranie tak ważnych dla społeczeństwa instytucji obniża rangę powiatu, a w przyszłości może być dogodnym argumentem do ich całkowitego zniesienia.

Wbrew zapowiedziom zniesienie sądów rejonowych nie przyniosło oczekiwanych oszczędności w funkcjonowaniu wymiaru sprawiedliwości oraz nie spowodowało usprawnienia systemu orzekania. Duże placówki są mało sterowalne, tak więc postępowania sądowe w skonsolidowanych placówkach wydłużają się. Uważamy, że uproszczeniu i modyfikacji powinny ulec od lat niezmiennie procedury sądowe, wydłużające czas postępowań. Tu jest miejsce na autentyczną reformę ustroju sądowego.

Istotnym argumentem przemawiającym za funkcjonowaniem sądów w powiatach, jest konieczność obsługi wielu instytucji zajmujących się sprawami rodziny, niepełnosprawnymi i nieletnimi. Za przykład może posłużyć powiat ostrzeszowski, w którym funkcjonują 3 domy pomocy społecznej, 4 warsztaty terapii zajęciowej, 2 środowiskowe domy samopomocy, zakład aktywności zawodowej, dom dziecka, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, poradnia

---

Adres do korespondencji:

Starostwo Powiatowe w Ostrzeszowie
ul. Zamkowa 31
63-500 Ostrzeszów

Kontakt:

tel. 62-732-00-40
fax. 62-730-17-71
e-mail: konwent.wlkp@powiatostrzeszowski.pl
www.powiatostrzeszowski.pl

psychologiczna - pedagogiczna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Szpital Powiatowy.

Nasz sprzeciw budzi też niepewny byt - powołanych w miejsce zlikwidowanych sądów rejonowych – wydziałów zamiejscowych większych sądów. Docierają do nas informacje o planowanych likwidacjach Wydziałów Zamiejscowych Sądów Rejonowych. Działania takie podjęto m.in. w stosunku do VIII Wydziału Zamiejscowego Sądu Rejonowego w Kępnie - Rodzinnego i Nieletnich z siedzibą w Ostrzeszowie. Sprawa ta jest aktualnie rozpatrywana przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Póki co uzyskaliśmy zapewnienie o niewydaniu żadnej pozytywnej opinii umożliwiającej likwidację dopóty, dopóki prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych nie zostaną zakończone. Taka deklaracja nie zmienia faktu, iż zagrożenie dla funkcjonowania wydziałów zamiejscowych jest oczywiste.

Pragniemy także zwrócić Pańską uwagę na inną istotną kwestię. Wielkopolskie powiaty pozbawione sądów na podstawie prezydenckiego projektu ustawy to duże jednostki samorządu terytorialnego spełniające kryteria reformy administracyjnej z 1998 roku dotyczące powołania powiatów. Wszystkie są zamieszkiwane przez ponad 50 tys. mieszkańców ponadto dysponują ok 60 mln budżetami.

Postulujemy o dostosowanie kryteriów tworzenia i znoszenia sądów rejonowych do potrzeb samorządów. Nasza propozycja została wypracowana na podstawie odbytych spotkań i licznych analiz. Uważamy, że kryterium dotyczące liczby mieszkańców, wskazane przez Pana Prezydenta w przedłożonym w Sejmie projekcie ustawy powinno być spójne z założeniami reformy samorządowej z 1998 roku zakładającej liczbę 50 tys. obywateli, jako warunek niezbędny do powołania powiatu. Twórcy reformy samorządowej – m.in. profesorowie Michał Kulesza oraz Jerzy Regulski uznali bowiem, iż kryterium to jest wystarczające dla prawidłowego funkcjonowania jednostki samorządowej szczebla powiatowego. Proponujemy więc obniżenie progu 60 tys. mieszkańców do 50 tys. Jeżeli chodzi o kryterium dotyczące ilości rozpatrywanych przez sąd spraw, uważamy, iż powinno mieć ono alternatywny charakter i obejmować również sprawy rozpatrywane przez Wydziały Ksiąg Wieczystych.

Wierzymy, że za Pana pośrednictwem Pan Prezydent pochyli się nad przedstawionymi przez nas argumentami i propozycjami, i podda korekcie tak ważny i brzemienisty w skutkach akt prawny.

***W imieniu zainteresowanych samorządów powiatowych,
z poważaniem***

Przewodniczący
Konwentu Starostów
Województwa Wielkopolskiego

/-/ Lech Janicki
Starosta Ostrzeszowski